

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Oregónu pro Salinas okres, Neb., ve
Schuyler a Clarkson pro Goffas okres,
Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kan-
sas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát
Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn.,
pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D.,
pro stát South a North Dakota.

Průběh:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu
\$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zánik peněžní děje se pomocí pen-
zeních poukazek (Money Orders), ex-
pressních poukazek (Express Money
Orders), bankovních poukazek (Bank
Draft), anebo v registrované dopise.
Oznamujeme-li své přetahování, udejte
starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně
uvedeme. Musí být stručné, psané
bez úmyslu někomu osobně poškodit a
podpisem plným jménem, ať již má
být v redakci utajeno, anebo s dopisem
uvedeno.

Číslo 45

Z Německa došly "neúřední" návrhy, aby záležitost Lusitanie, jakož i ostatní rozpory mezi vládou Spojených Států a říšskou vládou německou, předloženy byly k arbitraci. Tento návrh učiněn byl, aniž by byly uváženy tyto rozpory. Předložiti jakoukoliv otázku k arbitraci znamená, že jedna strana uznává omyl. Spojené Státy ale nedostupily se žádného omylu, když důrazně žádaly svobody moří a respektování práv amerických občanů a ochranu jejich životů a majetku. Bude-li nutno rozluštit otázku náhrady, pak bude možno použiti arbitrace. Ku příkladu, záležitost náhrady za usmrcení Leona C. Tra-shera, může býti předložena k takovému soudu, což platí i o náhradách za ostatní zničené americké životy a potopené americké lodě. Ale jiných rozporů nelze předložiti k arbitraci. Německo jako jedna z mocností, které podepsaly dohodu o mezinárodních právech na moři, musí bezpodmínečně uznati oprávněnost požadavků Spojených Států. Jedinou otázkou je: Bude Německo dodržovati tuto smlouvu? Jenom na tuto otázku lze odpověděti. Žádná jiná národnost nemůže odpovídati za Německo. Z toho důvodu není tu ničeho, co by mohlo býti předloženo k arbitraci.

Rakouské časopisy, pojednávající o žádosti Spojených Států o zastavení podmořské války, prohlašují, že, kdyby ponorky uznány byly za nepřipustné ve vedení války, za takové uznány musely by býti i vzducholodě, jejichž užívání všechny válceci národnosti. Náhled tento je do jisté míry správný. Vzducholodě ničí tak mnoho nevinných životů jako ponorky. Jak z podrobné anglické zprávy o nájezdech německých vzducholodí na anglické pobřeží vychází na jevo, zničeno bylo více životů žen a dětí nežli mužů. Ale nutno uvážiti, že upotřebení ponorných člunů je pevně vyznačeno. Tyto nebyly určeny k ničemu jinému, než ku poškozování válečných lodí nepřítel. Vzducholodě a aeroplany, dle původního určení, mělo býti používáno k práce výzvědné. Ale od zahájení války bylo jejich používáno k útoku na neopevněná města a k terrorisování lidu. Ponorky byly posílány proti neozbrojeným obchodním lodím právě jako proti lodím válečným. Je jasno, že ponorek i aeroplanů bylo v nynější válce zneužit. Bude jistě úkolem těch, kteří budou pracovati na přísti mezinárodní smlouvě, aby obmezovali činnost ponorek i vzducholodí na jejich původní určení.

Pan-americký kongres, který shromáždil se v přístupu měsíce ve Washingtoně, bude jedním z nejdůležitějších shromáždění zastupců jiho-amerických republik, jaká kdykoliv na půdě Spojených Států byla konána. Události na druhé straně Atlantiku dodají tomuto shromáždění zcela rozdílný ráz od sjednání dřívějších. Světová válka poučila již Ameriku o tom, že trvale obchodní a finanční spojení se Spojenými Státy je nejlepší ochranou prosperity jižních států. Ve většině těchto států, které na tomto sjednání budou zastoupeny, dominovaly v obchodě a financích evropské země. Tyto země, jasně nyní plně zaměstnány svými vlastními nesnázemi, nemohou věnovati pozornost potřebám

jiho-amerických zemí, z nichž v minulosti těžily. Jiho-americké země jsou nuceny uvážovati o nové ochraně svých obchodních a finančních zájmů a tu je přirozeno, že pohledí ku Spojeným Státům, největšímu konsumentu právě tak jako vyráběiteli mezi americkými státy, jako jediné země, která takovou ochranu může poskytnouti. Bude tedy učiněn pokus, aby obchodní a finanční vztahy mezi Spojenými Státy a jižními republikami se zlepšily a upevnily, což bude výhodné pro všechny americké země. Setká-li se tento kongres se zdemem a budou-li přijaty plány ku budoucí spolupráci, bude tu učiněn nový a rázný krok k uskutečnění pravidla "Amerika pro Američany."

Japonské požadavky byly Čínou přijaty a Japonsko stává se nyní dominantním činitelem v nebeské říši. Japonsko použilo vhodné chvíle k uskutečnění dávného snu. Vytlačiti z Číny všechny cizí vlivy a těžiti z příležitosti, které v Číně se vyskytují. Doposud z nich těžily jenom evropské mocnosti. Nezapomená to, že Japonsko chce se pokusiti učiniti z Číny vasa-la. Japonsko není ani schopno tak učiniti. Jedná se mu jenom o to, aby rozšířilo svůj vliv na Východě. Znací poměrů trvá, že toto získání vlivu v Číně stalo se na účet Anglie a že Anglii to nemůže býti hostejno. Anglie ovšem v přítomné době vzhledem k vlastním nesnázím nemohla činiti překážek Japonsku, ale mezi těmito oběma zeměmi jistě dojde k rozporům. Smlouva anglicko-japonská, která nebyla ostatně mnoho po chuti vůdčím anglickým stát-níkům, nebyla nutností. Anglie jí spíše učinila k vůli svému pohodlí. Když došlo k napětí mezi Anglií a Japonskem, Japonsko bylo by mluveno udržovati přátelské styky se Spojenými Státy. Mikadova ríše není tak jistotou v mezinárodní politice, aby mohla se obejíti bez přítele. To je jedna z příčin, proč Spojené Státy nesnažily se obme-ziti japonskou aggresivní činnost v Číně.

Rozkaz anglické vlády, aby všichni cizinci z nepřátelských států ve vojenském věku byli internováni a jejich ženy a děti vypovězeny ze země, není ničím novým v světové historii. V roce 1870 vypověděla francouzská vláda všechny Němce ze svého území. V roce 1897 nařídilo Turecko, aby všichni Řekové opustili zemi v patnácti dnech. Jiho-africké republiky za války v letech 1899—1902 vypověděly všechny britské příslušníky. Právo svrhovaného státu internovati anebo vypověděti příslušníky nepřátelského státu je nesporné. Spojené Státy dle zákona z 6. července, 1798, mohou, v případě vyhlášení války, odstraniti všechny příslušníky států nepřátelských, ale toto dle zákona ze dne 6. července, 1812, mohou prodati majetek a připravit k odstě-hování všechny přenosné predměty. Tento zákon byl přijat jako ochrana proti cizím živlům, které jsou nebezpečny této zemi, a jest v platnosti i v době míru.

Válka hromadí obrovité dluhy na jednotlivé země evropské tak rychle, že lidská mysl není schopna ani uvědomiti si význam velkých číslic, které vystupují do bilionů. Ti, kteří vypovídají válku, netrpí tímto zločinem proti civilisaci tak jako jejich poddaní, kteří dříve anebo později musí zaplatiti obrovitou cenu války. — Před přítomnou válkou všechny evropské země těžce nesly břemeno dluhů, ponechaných jim z dřívějších válečných dobrodružství, ale po ukončení nynější války toto břemeno bude ztrifnásobněno a zetyřnásobněno. Bude-li válka trvati další rok, Evropa musí čeliti bankrotu a spojená s ním bídění mezi pracujícími vrstvami. Budou takové poměry jako byly ve Francii, strašlivá bída, která vyvolala revoluci a její hrůzotvornou. Revoluce z hlady jsou hroznější než jakékoliv jiné, poněvadž lidé v nich počínají si odhodlaněji a soufaleji. Historie nás učí, že by-li to jenom revoluce, vyvolané hladem a bídou, které setkaly se s úspěchem. Revoluce, vyvolané iděally, nemají vždy dokonalého úspěchu, poněvadž v nich nebylo odhodlanosti a vytrvalosti, jež je základní podmínkou zdaru revoluce. To znamená, že budoucí nepokoje počínají kličiti v krajích, nad kterými počíná se plou-

žiti příznak hladu, v žalářích, kam vrženi byli ti, kdož odvážili se promluvitii slova spravedlivého soudu, a na bojištích, kde krev teče proudem. Nespokojenost, matka revoluce, zvedá se z prachu na bojištích a z dymu požárů. Lid odraznější než kdykoliv jindy bude žádati o nápravu poměrů k vůli nezrozeným generacím. A tento hlas po této válce bude hroznější, poněvadž zachívaví bude trůny. Již dnes dluh evropských zemí dle hlavy je \$110. Po válce bude nejméně \$200, což je více nežli většina dělníků vydělá za rok. Taková břemena musí přirozeně vyvolati nespokojenost a lid evropský bude nucen voliti mezi otáctvím a revolucí. Pro co se rozhodne?

NĚMECKÉ VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ.

Německé veřejné mínění je velice ménivé. V posledních dnech došly z Německa zprávy, že to s nepřátelstvím Němců vůči Spojeným Státům není tak zlé a že vlastně říšská vláda německá nevyhledává žádných sporů s vládou americkou. Německé časopisy a říši ale doposud echovají se nepřátelsky ku Spojeným Státům. Někteří ze svých projevoch se umírnily, ale jiné doposud nebyly schopny zbaviti se proti-americké lhostychnosti. Ale hlasy těchto časopisů nejsou brány vážně. Německá vláda mohla by změnitii jejich ton, kdyby učinila toho potřebu, přes noc.

To bylo ukááno při zahájení přítomné války, kdy německé veřejné mínění nevědělo, proti komu vlastně má být. Ruský medvěd, který sekl svojí tlapou dříve, než Němci vzpamatovali z překvapení, odnesl to nejdříve. Po celých týdny německé časopisy byly plny útoků na Rusko a prohlašovaly, že jediné carská vláda zavinila tuto obrovitou válku. Ale vláde německé pojednou hodilo se lépe vrhnouti zodpovědnost za velký konflikt na Anglii. A stanovisko časopisů německých změnilo se přes noc. Na Rusko přestala se kydati hana a kampaň nenávisti k Anglii byla zahájena. Tato kampaň pokračovala utěšeně a nerušně po několik měsíců.

Ale německé vládě pojednou se zardálo, že Spojené Státy vlastně nadržují spojenectví, ježto prodávají jim strelivo. Německo žádosti tovarů, aby potřebné strelivo mohlo si vyrobiti doma a proto válku může vésti tak dlouho, pokud bude mu líbo. Ale spojení v prvních chvílích války streliva neměli dostatek. Americké strelivo nalézalo se v trhu. Spojenci použili příležitosti a nakupovali. Ale Němci počali najednou prohlášovati, že Spojené Státy tím, že prodávají spojenectví strelivo, prodávají i spojenectví válku. A začali tlouci na buben lidskosti. Pokrytečtí jejich volání bylo jasné jako den. Kampaň proti vývozu zbraní a streliva z Ameriky byla zatažena ale i na půdu Spojených Států a některé lidi jako hejlové sedli na čerstvém vějířku. Právě se, že Němci věnovali miliony na tuto kampaň, ale skončila hanečným fiaskem. Veřejnost americká brzy prohlédla tuto lóčku a dalších pokusů německých o probuzení nesouhlasu s vývozem zbraní a streliva si nevsímal.

A tak vláda německá nariadila, aby německý tisk promluvil své slovo. Německý tisk potřeboval změny jako soli, ježto píseň nená- visti k Anglii začala se svědčívati, a chytíl se lačné nové kosti. A tak zahájena byla kampaň nenávisti ku Spojeným Státům, v které vesele se pokračovalo až do tragedie Lusitanie. A jistým časopisům nevdali ani krize ve vztazích mezi Spojenými Státy a Německem, povstala následkem této promyšlené vlády nevinných lidí na moři, a řádi nerušně dál. Německo tomuto řádění by ale mohlo učiniti přítrž velice rychle, kdyby přispustilo pravdu, že prodej zbraní a streliva Amerikou spojenectvím není žádným porušením mezinárodního práva.

Německé veřejné mínění nemusí německé vládě činiti těžkou hlavu. Německá vláda je reguluje dle své potřeby. Vyvolává jakýkoliv sentiment uměle a také u něme vývolala nepřátelství ku Spojeným Státům. Německá vláda pravidelně bývá dobře informována o všem, ale velice špatně byla informována o americkém veřejném mínění. Nyní teprve vychází na jevo, na co bylo v Německu počítáno.

Německo mělo za to, že stranictví ve Spojených Státech je tak vyvinuto, že rozdíl v náhledech může vyvolati i občanskou válku. Německí zástupci ve Spojených Státech v tomto ohledu konali špatně svoji povinnost. Nepověděli své vládě pravdu. Nepověděli jí, že veškeré osobní rozpory jdou stranou, jednala-li se o čest národní vlnky, kterou milují všichni stejně, ať hlásí se ku straně jakékoliv. Americký lid stál jako jeden muž za prezidentem Wilsonem, když proměnil slovo spravedlivého protestu. Prohlásil otevřeně, že prezidentova zásada je jeho zásadou a prezidentova nota jeho notou. Německí zástupci chtěli honem nahraditi to, co dříve zanedbali a uvědomili svoji vládu, že skutečně americký lid bez rozdílu stojí za svým prezidentem.

Tato okolnost více než cokoli jiného nutí Němce k povolitosti. Němci již nyní "doutají", že záležitost mezi vládou naší a vládou německou bude vyřízena k oboustranné spokojenosti a bez jakéhokoliv porušování přátelských vztahů. Veřejné mínění národa, které se dá ménit dle libosti, nemá žádné váhy, ale hlas 100,000,000 občanů znamená všechno a budoucí vztahy mezi Spojenými Státy a Německem spočívati budou hlavně na schopnosti Berlína uznamenan, co to vlastně znamená.

NAŠE NÁRODNÍ OBRANA.

Spojené Státy v přítomné době ve své armádě a válečném loďstvu mají lepší národní ochranu než kdykoliv jindy v historii, dle náhledu vládních úředníků ve Washingtoně. Naše válečné loďstvo je nyní lepší než kdykoliv před tím. Soustátí nalézá se nyní také v lepším stavu financím než za minulých krizí. V případě nutnosti, Spojené Státy mohly by vybudovati v šestí měsících armádu o 500,000 mužích a ve třech následujících měsících nová armáda o 500,000 mužích mohla by býti postavena do pole.

Přítomný stav armády není sice takový, aby plně uspokojil, ale země je připravena jej zlepšiti v každé době. Po několik měsíců Evropa byla vyhrádně odkázána na Ameriku v potřebách svého streliva. To přinutilo zemi do připravenosti, jaká nikdy před tím nebyla zaznaménána. Dle náhledu armádních důstojníků, dostatek válečných potřeb mohl by býti připraven před provedením mobilisace, což je zcela něco jiného než při vypuknutí španělsko-americké války v roce 1898.

Organisace válečného odboru pod sekretářem Garrisonem je dobrá. V přítomné době máme tři divise pravidelné armády, jež mají celkem 80,000 mužů. Plány pro zřízení čtvrté divise jsou připraveny a zvýšení pravidelné armády na 150,000 až 200,000 mužů mohlo by býti uskutečněno ihned. Na to následovalo by shromáždování dvanácti dobrovolnických divisí v celkové zemi.

Země naše rozdělena byla na dvanáct divisí na základě síly státní milice. Dle přítomného zákona členové státní milice měli by první příležitost k zářazení do pravidelné armády. Většina těchto organisací, jak se má za to, vstoupila by do pravidelné armády bromaně. Mezery v těchto šestnácti divisích vyplněny byly by dobrovolníky z řad občanských, tak že by poměrně rychle získána byla armáda o 500,000 mužích.

Vyveřčení této první armády, jak odhadují armádní důstojníci, vyžadovalo by šest měsíců. V těchto době ale podobně silná armáda o 500,000 mužích mohla by býti shromážděna a její vyvek mohl by zahájen býti současně. V následujících třech měsících získána byla by tedy nová armáda o 500,000 mužích, tak že během devíti měsíců mohli bychom míti v poli dvacet tisíc divisí, v nichž nalézalo by se 1,000,000 mužů. Úředníci námořního odboru prohlašují, že tento odbor národní obrany je lépe připraven pro válku nežli kdykoliv před tím ve své historii. Každý nedostatek v námořním odboru, vyjmaje křižáky, mohl by býti opraven v neobdobí měsíců. Nedostatek ponorek mohl by býti vyrovnán ve třech měsících. Největší obtíž bylo by získati dostatek schopných mužů nejenom pro válečné lodě, ale i pro lodě pomocné a zásobovací.

V době obsazení Vera Cruz v Mexiku vláda naše trpce cítila ne-

dotatek lodí transportních. V případě války s Německem, všech německých lodí, které jsou nyní internovány v amerických přístavištích, mohlo by býti použito. Většina těchto lodí je stavěna tak, že mohou z nich býti utvořeny pomocné lodě a ničitelé obchodních lodí. Z těchto lodí snadno daly by se zříditi lodě výzvědné a pomocné, kterých má naše loďstvo nedostatek.

ITALSKÉ TOUHY.

Úplná kontrola Adriatického moře je jednou z hlavních tužeb Italie a tato touha je jednou z příčin, proč Italie rozhodla se pro branné zakročení. V době vyjednávání mezi Rakouskem a Italií strategové rakouských a německých pracovali na plánech kampaň a uvážovali, kde bylo by možno udeřiti neújinněji a nejjistěji. Italie je dosti silnou, aby zadržela postup i značné silné armády rakouské na severních hranicích. O tom není sporu. Ale není tak jisto, může-li Italie provésti blokádu úžin Otrantských a tak znemožniti dopravu silných oddílů rakouského vojska po Adriaticku na některé vhodné místo pod Benátkami.

Nebezpečí vpádu rakouského do krajin v okolí Brindisi anebo Taranto přinutilo by Italií, aby poslala část své severní armády v tato místa. Tím ovšem vítězství italských armád na severu nebylo by tak jisté. Rakousko v přítomné době má velmi silné válečné loďstvo. Toto loďstvo nalézá se v přítomné době v Pulji a války se dosud ani nesúčastnalo, tak že je vlastně neporušené.

Italie v posledních letech věnovala také velkou pozornost zbudování dobrého válečného loďstva a její snaha po zlepšení loďstva byla sledována v Rakousku se smíšenými počty. Jedni v Italii uvíděli svého spojence, druzí ale budoucího nepřítel. Italie nemá tak výhodného pobřeží pro operace torpédových lodí jako Rakousko. Pobřeží Dalmacie poskytuje výhodné kryty pro loďstvo tohoto druhu. Na pobřeží italském není takových přirozených krytů.

Italský generální štáb uvážoval o možnosti vysazení rakouského vojska na italské pobřeží a učinil opatření, aby mu mohlo býti zabráněno. Velká síla italského vojska shromážděna je na všech důležitých místech na pobřeží a Rakouskem sotva podařilo by se více než pod krytem děl válečných lodí vysaditi vojsko.

Italské hranice na severu jsou chráněny pevnostmi, opatřeními děly nejnovejšího typu. Kromě těchto trvalých opěvnění zřizena byla opevnění dočasné, jež jsou velmi silná. Italové v kampaň na sousí mají větší naději na vítězství než v kampaň na moři. Italskému loďstvu sotva bude moji ku pomoci přispěti Anglie a Francie, ježto obě země jsou nuceny udržovati svoje loďstvo v ohrožených místech. V severním moři nalézá se silné spojenecké loďstvo, které je připraveno veliti možnému útoku loďstva německého.

Boj o kontrolu moře Adriatického veden bude z toho důvodu jenom mezi Italií a Rakouskem a očekávána je námořní bitva, jako doposud nebyla zaznaménána v historii přítomné války.

MINULÁ VÁLKA RAKOUSKA S ITALIÍ.

Poslední válka mezi Rakouskem a Italií byla v roce 1866, kdy Italie obnovila svoje pokusy, aby získala Benátky. Dva roky před tím Rakousko spojilo se s Pruskem a jinými německými státy, aby zmenšilo Dánsko a oloupilo je o některé provincie, ale spor o Schleswig-Holsteinsko vedl Rakousko k válce s Pruskem v roce 1866. To poskytlo Italii příležitost, aby obsadila Benátky. Rakouská byla nuceni bojovati na severu s Němci a na jihu s Italií.

Jižní armáda rakouská, jež nalézala se pod vedením arciknížete Alberta, bojovala s Italií úspěšně. Porazila Italií, která vedl Viktor Emanuel, a Custozzy a zahlnala je za Minio. Severní rakouská armáda byla však porážena na hlavu u Králového Hradce a cesta do Vídně byla otevřena. František Josef po té přepustil Benátsko francouzskému králi Napoleonu Třetímu a žádal jej, aby snažil se přiměti Italií k uzavření s parátního míru, tak aby jižní ar-

máda mohla se odebrati na bojiště severní.

Italie i Prusko sice byly ochotny přijmouti dobré služby Napoleonovy v záležitosti míru, ale Italie rozhodně odepřela jednati samostatně a uzavřiti mír separátně. Pokračovala tudíž ve válce. Rakouský admirál Tegethoff porazil italské loďstvo dne 20. července, 1866, nedaleko ostrova Lissa u Dalmacie. Na severu Prusové zahájili svůj pochod na Vídeň. František Josef seznal, že nezbývá mu jiného než uzavřiti mír. Dne 23. srpna uzavřen byl mír a Pruskem a dne 3. října s Italií. Výsledkem toho bylo přepustění Benátek Italií prostřednictvím Francie.

Část území, které nyní Italie přeje si získati, bylo postoupeno Rakousku Francií v roce 1879. Na kongresu vídeňském v r. 1814 dostalo se Rakousku Lombardska a Benátek. V roce 1859 nepřátelské úmysly Francie a Sardiniie proti rakouským držávám v Italii vedly k válce, jejíž důsledkem byla porážka Rakouska a toto bylo nuceno přepustiti Sardinii Milán a část Lombardie. To pak vedlo ku konečnému zápasu mezi Rakouskem a Italií v roce 1866.

ČESKÁ AMERIKA PŘED TRICETI LÉTY.

V Chicagu založen byl sbor "Česká osada", jenž obral si za účel osazovati krajany na vládních pozemcích.

V Chicagu provedena byla pěveckým sborem Lumír operetta "V studni". P. Z. primáši posudek o provedení z chieagské Svornosti, která připomíná, že je to první provedení české operetty v této zemi a vyzývá k spojení pěveckých sil, aby podobné podniky i v budoucnosti mohly býti uskutečnány.

"Smutné," píše Pokrok Západu, "máme v Americe přes 200,000 Čechů, asi 50,000 českých rodin. V každé rodině je jedno anebo více dětí, tedy při nejméně 60,000 dítek. Máme tu několik denních a asi 50 nedělních českých škol, které navštěvuje dojísta 5,000 dítek. Však jediný časopis pro dítky, Besídka Školská, který stojí jediný dolar ročně, nemá ani tisíce odběratelů! Jest to možné!" A jakož bylo před třiceti lety, tak tomu je až doposud. Naše Svobodná Škola neteší se takové přízni, jaké by se těšiti měla. Nepolepsili jsme se mnoho od těch dob.

Pokrok Západu zmiňuje se o divadelní lodi, která má vyplouti z New Yorku dne 31. května 1885, s řadou výtelníků, kteří vypraví se k návštěvě matičky Prahy a hlavně Národního divadla. Píše, jak v Čechách se již těší na tuto návštěvu a vyzývá k sbírání k útulání vzájemných hostů z dalších krajů. Byla to tehdy radostná výprava, plná vzrušujících okamžiků. Praha jásla a radovala se z hostů. Dnes v Praze panuje nálada jiná, daleko smutnější. Bude jistě zajímavou částí vzpomínky na tuto výpravu nyní, kdy poměry se tak značně změnily.

P. Z. sděluje, že praporek Čechů amerických, který zanechán bude na památku návštěvy amerických Čechů v Praze v zemském muzeu v Čechách, je již dohotoven a práce je na něm velmi pěkná. Na jedné straně je vyší stříbrný lev a kol něho též stříbrem vyšíta jsou slova: "Na památku výletu Čechů amerických k Národnímu divadlu v roku 1885." Druhá strana je americká a v modrém poli, mimo stříbrných hvězd, je vyšíta americká orlice s americkým známkem. Praporek ten má být \$200 a bude to velmi pěkná a pomůlka na tuto epochální událost, na výlet Čechů amerických do staré vlasti. Praporek tento, jak sděluje Ottáv slovník naučný, nebyl uložen do zemského muzea, uchráněn v Národním divadlu, které jej jako jednu ze svých nejdrahocennějších památek do smutně chová.